

På vandring genom MATTEUS EVANGELIUM

På vandring genom MATTEUS EVANGELIUM

Kapitel 17, predikan av Micael Nilsson, hållen i Korskyrkan söndagen den 27 oktober 2013.

Jag lovade förra söndagen att återkomma till några ord från Jesus som beskrev en slags framtidsvision, Matt 16:27-28: "Människosonen skall komma i sin faders härlighet med sina änglar, och då skall han löna var och en efter hans gärningar. Sannerligen, några av dem som står här skall inte möta döden förrän de har sett Människosonen komma med sitt rike."

Detta är en fantastisk framtidsvision. Detta är det kristna hoppet. Våld och krig, förtryck och elände ska inte få sista ordet. Jorden går inte mot sin undergång utan mot sin upprättelse. Jesus Kristus ska komma tillbaka, "och hans rike skall inte förstöras." Det som möjligen rör till det för oss är Jesu ord: "Sannerligen, några av dem som står här skall inte möta döden förrän de har sett Människosonen komma med sitt rike."

Säger Jesus här att han ska komma tillbaka innan alla lärjungar dött? Fast de har väl alla dött, och inte har väl Jesus kommit tillbaka? Hur ska man förstå detta?

Jag tror att den frågan får sin förklaring i vad som sker i det kapitel vi ska läsa idag. Lyssna, **Matt 17:1-13**: Sex dagar senare tog Jesus med sig Petrus, Jakob och hans bror Johannes och gick med dem upp på ett högt berg, där de var ensamma. Där förvandlades han inför dem: hans ansikte lyste som solen, och hans kläder blev vita som ljuset. Och de såg Mose och Elia stå och samtala med honom. Då sade Petrus till Jesus: "Herre, det är bra att vi är med. Om du vill, skall jag göra tre hyddor här, en för dig, en för Mose och en för Elia." Medan han ännu talade, sänkte sig ett lysande moln över dem, och ur molnet kom en röst som sade: "Detta är min älskade son, han är min utvalde. Lyssna till honom." När lärjungarna hörde detta, kastade de sig ner med ansiktet mot marken och greps av stor skräck. Jesus gick fram och rörde vid dem och sade: "Stig upp och var inte rädda." De lyfte blicken, och då såg de ingen utom Jesus. När de gick ner från berget, sade Jesus åt dem: "Berätta inte för någon om det ni har sett, förrän Människosonen har uppstått från de döda." Lärjungarna frågade honom: "Vad menar då de skriftlärdade med att Elia först måste komma?" Han svarade: "Visst skall Elia komma och återställa allt. Men jag säger er att Elia redan har kommit, och de kände inte igen honom utan gjorde med honom som de ville. Så skall de också låta Människosonen lida." Då förstod lärjungarna att han talade om Johannes döparen.

"Sex dagar senare..." Så börjat texten. Sex dagar av grubblande och undrande, får man tänka sig. För i kapitlet innan har Jesus börjat tala om något som hette kyrkan, om sin död och uppståndelse, och om hur han en dag ska komma i härlighet. Men av allt detta förstod lärjungarna lite. Så, efter dessa sex dagar tar han dem med upp på ett högt berg, d.v.s. tre av dem, Petrus, Jakob och Johannes. Dessa tre skulle få en särskild betydelse för kyrkan. Jakob skulle bli den förste av lärjungarna att få ge sitt liv som martyr, Johannes blev den som levde längst, och som med sin syn på ön Patmos fick skriva ner Uppenbarelseboken och närmare beskriva detta att Jesus ska komma i härlighet. Och Petrus, som inte ville höra talas om korset skulle en dag själv korsfästas, men innan dess vara med om att lägga grunden för den kristna kyrkan. Så kanske tog Jesus med dessa tre för att just de behövde det allra mest. Och tror jag också att vi finner förklaringen till Jesu ord om att några skulle se hans härlighet innan de dog här. För här på detta berg fick dessa lärjungar se Jesus som de aldrig sett honom förr.

I Fil 2:6-7 skriver Paulus om Jesus att "Han ägde Guds gestalt men vakade inte över sin jämlikhet med Gud, utan avstod från allt och antog en tjänares gestalt då han blev som en av oss." D.v.s. den Jesus som kom till oss var liksom nedbländad. Gud säger till Moses att om Moses hade, som han ville och

På vandring genom MATTEUS EVANGELIUM

bad om, fått se Guds ansikte så skulle Moses ha dött. Så helig är Gud. Och därför kan Gud inte komma till oss på det sättet. Gud måste komma som en människa till människor, för på annat sätt kunde vi inte ta emot honom. Men här, på detta berg, får lärjungarna se något mer av vem Jesus är. De ser inte allt, för då hade de också fallit döda ner. Men de ser någonting av vem han ska vara den dag han kommer i sin Faders härlighet.

Vi kunde nu stanna länge i den här berättelsen, som är en berättelse jag själv behöver återvända till ofta i mitt eget liv, för det lärjungarna anade den här dagen behöver också jag ana för att orka vidare i mitt egna liv. Och på det sättet har jag haft god hjälp av den här berättelsen. Den är som en stämton att stämma sitt hopp efter.

Vi kunde tänka över det där med Moses och Elia som uppenbarades på berget. Vi kunde tänka på att deras identitet var bevarad och på att också våra nära och kära som gått före oss på samma sätt är bevarade med sin identitet och sina namn inför Gud. Det eviga livet är inte ett utplånande av våra identiteter.

Vi kunde också fördjupa oss i att Moses representerar lagen och Elia profeterna, d.v.s. de representerar Gamla Testamentets samlade budskap, som alltså pekar fram mot Jesus. Och så kunde vi slutligen lägga örat mot texten och försöka höra vad de samtalar om Moses, Elia och Jesus. Vore det inte intressant att veta det? Något får vi veta av Lukas, Luk 9:31: "de talade om hans utgång ur världen som han skulle fullborda i Jerusalem." De talade om korset. D.v.s. hela GT, Moses, lagen, Elia och profeterna talar om korset. Är inte det fantastiskt? Så djupt är Guds ord! Men så försvinner allt, molnet, d.v.s. denna uppenbarelse av Guds närvaro, Moses och Elia, allt detta som Petrus ville hålla kvar och stänga in i hyddor, fast Guds härlighet inte kan stängas in vare sig i tempel eller hyddor. För nu försvinner allt. Men då höjer Gud rösten: "Detta är min älskade son, han är min utvalde. Lyssna till honom."... och "De lyfte blicken, och då såg de ingen utom Jesus." D.v.s. lyssna till honom till dess du ser honom.

Precis som Petrus vill jag bli kvar här uppe på berget, men det går inte. Vi måste läsa lite till, **vers 14-21**: När de var tillbaka bland folket, kom en man fram och föll på knä för honom och sade: "Herre, förbarma dig över min son. Han är fallandesjuk och plågas svårt. Ibland ramlar han i elden och ibland i vattnet. Jag tog honom till dina lärjungar, och de kunde inte bota honom." Jesus svarade: "Detta fördärvade släkte som inte vill tro! Hur länge måste jag vara kvar hos er? Hur länge måste jag stå ut med er? För hit honom till mig." Jesus talade strängt till pojken, och demonen for ut ur honom, och från den stunden var han botad. När de var ensamma, kom lärjungarna fram till Jesus och frågade: "Varför kunde inte vi driva ut demonen?" Han svarade: "Därför att er tro var svag. Sannerligen, om ni har tro så stor som ett senapskorn, kan ni säga till det här berget: Flytta dig dit bort, och det kommer att flytta sig. Ingenting blir omöjligt för er."

Nyss nedkomna från berget, och här kommer "vardagen" galopperande i full fart. Har du varit med om det? Du kanske har varit på konferens, eller på retreat, fått tid med Gud och dig själv, och inget annat utom Jesus. O att du fick vara kvar där uppe på berget. Men väl hemma väntar oöppnade mail, blinkande telefonsvarare och andra uppgifter som väntat otåligt på din hemkomst. – Var har du hållit hus? frågar den vissnande krukväxten på fönsterkarmen irriterat. För så är det här. Nedanför berget finns behoven. Den här gången i form av en plågad ung man, som inte bara är sjuk. Hans problem har djupare rötter än så. Bibeln säger att han är plågad av ondskan. Hans pappa har klagomål, på "kyrkan". "Jag tog honom till dina lärjungar, och de kunde inte bota honom." D.v.s.: - Du är nog bra Jesus, men din kyrka är inte så bra. Och inte nog med det. Markus tillägger, Mark 9:14: "När de kom tillbaka till lärjungarna fann de mycket folk omkring dem och skriftlärda som diskuterade med dem."

På vandring genom MATTEUS EVANGELIUM

Man kan tycka att Jesus reagerar starkt den här gången när han undrar hur länge han ska behöva stå ut. Men vem av oss kan anklaga honom för det? Han kommer från ett samtal med Moses och Elia, och har just hört Guds röst, rakt in i en kakafoni av röster. När han varit på berget med tre av sina lärjungar har de nio andra misslyckats med att hjälpa en ung man, hans far vill klaga och de skriftlärdade vill som vanligt debattera saken. För varje gång du misslyckas kan du vara rätt säker på att det finns någon som vet varför, men som inte nödvändigtvis därför själv är beredd att göra arbetet. Alla vill klaga, försvara sig, prata, och betygsätta, samtidigt som den unge mannen håller på att dö. Det är då Jesus brister ut i ett klagorop. Men jag tror inte att han tappar humöret, eller ens är frustrerad. Nej, jag tror att han enligt god pedagogik försöker skaka om dessa människor lite för att de ska tänka till. Han säger att de inte kan hjälpa den unge mannen för att deras tro var så svag. Läser vi också Markus evangelium får vi veta att de hade behövt be. D.v.s. redan i kap 10 ger Jesus lärjungarna auktoritet att driva ut sådana orena andar. Men kanske somnade de till när Jesus var på berget. Eller kanske var de t.o.m. lite avundsjuka och förbittrade för att de inte också fått gå med upp på berget. Och så slöade de kanske till och tappar sitt fokus och sin auktoritet. Och då... då blir den här berättelsen en text som också berör våra liv, och den insikt vi själva har över att inte heller vi alltid lyckas som kyrka med att hjälpa dem som behöver vår hjälp, för om vår tro var mer levande, d.v.s. om vi kände Gud bättre och om vi bad lite mer kunde vi också hjälpa fler. Så Jesus befriar den unge mannen, för hans problem är inte det stora problemet här. Det kunde Jesus hjälpa honom med lätt. Nej, det stora problemet är vår egen oförmåga att lita på Gud och vårt fattiga böneliv.

Vers 22- 23: När de samlades igen i Galileen, sade Jesus till dem: "Människosonen skall överlämnas i människors händer, och de kommer att döda honom, och på tredje dagen skall han uppstå." Då blev de mycket bedrövade.

Nyss har Jesus talat med Mose och Elia om sin död och uppståndelse. Nu gör han detsamma med lärjungarna. Men de förstår fortfarande inte detta. Och ändå talar han med dem, och med oss, för fast vi kanske inte förstår vad han säger oss just nu, så kan hans ord ligga kvar i vårt minne och aktiveras längre fram, som en sådd som man sår på hösten som ligger i jorden och väntar in vårens värme innan den börjar gro och växa, sår Jesus in sitt ord i våra liv, så att det kan bära frukt i sin tid. Så läs du på, även om du inte begripar allt, för det kan hända att de ord du lastat in i ditt minne snart börjar brinna inom dig.

Vers 24-27: När de hade återvänt till Kafarnaum, kom de som tog upp tempelskatten fram till Petrus och frågade: "Betalar inte er mästare någon tempelskatt?" – "Jo", svarade han. När Petrus var hemma igen, frågade Jesus innan han hunnit säga något: "Vad tror du, Simon, av vilka kräver de jordiska kungarna tull och skatt, av sina söner eller av andra?" Då Petrus svarade: "Av andra", sade Jesus: "Sönerna går alltså fria. Men för att ingen skall stöta sig på oss, så gå ner till sjön och kasta ut en krok och dra upp första fisk som nappar. Öppna gapet på den, så hittar du ett silvermynt. Ta det och lämna det för dig och mig."

Detta är ett underligt under. Det är unikt på ett antal sätt. Först av allt är det bara evangelisten Matteus som berättar om detta. Vilket kanske har en naturlig förklaring. Minns du vad Matteus arbetade med när Jesus kallade honom? Han drev in skatt. Och nu, när Jesus för en gång skulle göra ett under som hade med skatteindrivningen att göra har han förstås ett särskilt öga för det. För det andra är detta det enda under som beskrivs i evangelierna som innefattar pengar. Hur gick det egentligen till? Det är fascinerande att tänka på hela den händelsekedja som krävdes för att det här undret, eller om du hellre vill se det som Guds ledning, skulle kunna äga rum. Först tappar någon

På vandring genom MATTEUS EVANGELIUM

ett mynt. En fisk kommer förbi och sväljer det. Petrus kastar ut en lina med krok, fångar just den fisken o.s.v.

För det tredje är detta det enda under Jesus gör för sin egen skull. Fast då ska vi kanske ändå tänka att han egentligen inte ens gör detta för sin egen skull. När han talar om att kungens söner går fria från skatt anspelar han på att han är Guds son, och att tempelskatten går till templet, som är hans Faders hus. För övrigt var Jesus en rabbin, och rabbiner var befriade från tempelskatten. Och ändå betalar Jesus skatten, med förklaringen "för att ingen skall stöta sig på oss". Vilket är intressant, eftersom de judiska ledarna var ju redan mycket arga på honom.

Det finns åtminstone fyra budskap i detta: 1) Var en god samhällsmedborgare och betala också du din skatt. 2) Man ska välja sina strider. Det fanns strider Jesus tog, men alltså också sådana han avstod. 3) Mot din frihet ska du också väga ditt ansvar för andra. Du kanske i och för sig att fri att handla på ett visst sätt inför Gud, men kan ändå låta bli för människors skull. 4) Jesus var fri. Han behövde inte betala skatt. Men Petrus behövde betala. Så han som inte behövde betala betalade för dem båda. Och då blir denna berättelse också en vacker illustration av evangeliet om honom som ingen egen skuld hade men som ändå valde att betalade priset för dig och mig.

Låt oss nu, sist av allt, fundera över vad vi läst idag. Det börjar på ett berg där vi får se något av Guds helighet och ana något av vem Jesus är. Men när vi går ner från berget möter vi snart nöden nedanför berget. Vi kliver rakt in i en kakafoni av röster, en klagande pappa, urskuldande lärjungar och debatterande skriftlärdar som hackar på likt hackspettar på en stam. Då höjer Jesus rösten, säkert för att tystna ner detta oljud. Han säger att om vi bara visste vem han var, om vår tro var starkare och om vi började be istället för att klaga, försvara oss eller debattera så skulle vi kunna förändra mer. Därefter löser han pojken från sitt lidande. Men snart knackar skatteindrivarna på dörren och vill ha pengar. Och jag tänker att detta kapitel till slut blir en så bra bild av det liv jag håller på att försöka leva mig igenom. Ibland tar Gud mig åt sidan, jag ser lite till av vem Jesus är, och när det är som bäst tycker jag nästan att jag ser hur han snart ska komma med sitt rike. Fast då vill någon snart klaga på kyrkan, eller debattera teologi. När jag ägnat det mesta av min dag åt det och kommer hem, blir det dags att öppna posten med alla räkningar och då vill någon snart ha pengar... Och så ser jag att det är en av de stora poängerna med detta kapitel. Mötet med Gud utplånar inte alla problem och bekymmer. Men mötet med Gud säger att det där inte är allt, för jag har sett Guds härlighet, och trots att jag är en lärjunge som misslyckas ibland, som man kan visst med fog kan klaga på, för att inte heller jag kan hjälpa alla, och som heller inte förstår allt vad Gud säger, så finns han ändå där och sörjer för mig. Och den läxan förstod också Petrus, som längre fram skriver, mitt i livets villervalla, kamp och stök, 2 Petr 1:16-19, The Message: Vi fantiserade inte ihop några vackra sagor när vi berättade för er att vår Mästare Jesus Kristus skulle komma igen med full kraft. Vi hade ju redan sett genrepet! Jag såg med egna ögon hur Jesus strålade av ljus från Gud Fadern och hörde en röst i denna majestätiska härlighet som sa: "Detta är min son, präglad av min kärlek, föremål för all min glädje." Vi var där på det heliga berget tillsammans med honom. Vi hörde rösten från himlen med egna öron. Det råder ingen tvekan om vad vi såg och hörde - det var Guds strålgång, Guds röst. Profeternas ord bekräftades för oss. Tappa inte detta ur sikte! Det är det enda ljuset i en mörk tid, i väntan på gryningen och på att Morgonstjärnan ska gå upp i era hjärtan.